

ÇOCUK İSTİSMARIYLA YÜZ HABERDE YÜZLEŞMEK

Pınar HARMANCI ¹, Şehriban DURAK AYPAN ²

¹ Öğr. Gör, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

² Hemşire, İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Fakültesi Hastanesi

Giriş: Çocuk istismarı Dünya Sağlık Örgütü tarafından, “çocuğun, sağlığını, fizik gelişimini, psiko-sosyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen bir yetişkin, toplum veya ülke tarafından bilerek veya bilmeyerek yapılan davranışlar” şeklinde tanımlanmıştır. Bu açıdan bakıldığında çocuk istismarı konusu, psikiyatri hemşireliğinin öncelikli ilgi alanlarından biri haline gelmiştir. Toplumların değişmesi, gelenek ve göreneklerin farklılaşması, toplumsal düzeyde algının etkilenebileceği teknolojik gelişmelerin var olması, medya ve sosyal medyanın olayları “daha fazla okunması” için cezbedici hale getirmesi, farkındalıkların artması ya da duyarsızlaşmanın artması gibi gelişmeler sağlık profesyonellerine istismarı, istismarcıyı ve istismara maruz kalan bireyi daha iyi tanıma zorunluluğu getirmiştir. Danışmanlık, eğitim, ruhsal destek gibi alanların vazgeçilmez sağlık profesyoneli olan psikiyatri hemşiresinin de bu nedenle mesleki sorumluluğu giderek artmaktadır.

Gereç-yöntem: Çalışmada, sık kullanılan arama motorlarından birinde bulunan son 100 çocuk istismarı ile ilgili haberin özellikleri 8 sorudan oluşan bir anketle belirlenmiştir.

Bulgular: Çocuk istismarı ile ilgili son 100 haber incelendiğinde; haberlerin % 89’unda çocuk istismarının “kim tarafından” yapıldığı, % 58’inde “ne kadar süre ile, kaç defa” yapıldığı, %21’inde istismarın “sağlık çalışanlarının müdahalesi-farkındalığı”, %34’ünde “kurumlarla ilişkisinin” olup-olmadığı,%13’ünde istismarın “öğrenen bireyler tarafından saklandığı”, %47 ‘sinde “istismara uğrayan çocuğun istismar sonrası ruhsal sorunlarını açıklayan” ifadelerin kullanıldığı, %22’sinde “istismara yönelik toplumsal ve profesyonel eğitimlerin yapıldığının” bildirildiği,%12’sinin “dünyada ve Türkiye’de giderek çocuk istismarı sorunun arttığı”,%56’sında “istismar suçunun cezalandırılması” ile ilgili konuların yer aldığı görülmektedir.

Sonuç: Çalışmada incelenen son 100 çocuk istismarı haberinin sonuçlarına göre; istismara uğrayan çocukların ruhsal sorunlar yaşadığı, sağlık çalışanlarının özverisi ile ilgili haberlerin sayısının az olduğu, istismarın hala özellikle aile içinde saklandığı, istismara yönelik eğitim sayısının az olduğu buna rağmen farkındalığın arttığına yönelik haberlerin olduğu, dünyada ve Türkiye’de istismar oranının giderek attığı ve yoğun olarak istismar ile ilgili cezaların yetersizliği –toplumun cezalara olan tepkisinin dillendirildiği görülmektedir. Özellikle istismara uğrayan çocuğun sağlığını değerlendirmek ve müdahaleleri belirlemek ile ilgili konular onu acil servislerde, yataklı servislerde ilk defa gören ve tespit eden hemşirenin en büyük sorumluluğunu oluşturmaktadır. Bu bağlamda adli psikiyatri hemşiresi, acil hemşiresi ve adli hemşirenin ortak çalışabileceği, müdahale edebileceği bir ekip yaratmak giderek daha önemli bir hale gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, İstismar, Adli Psikiyatri Hemşiresi